

Peter Sundt, Mepex Consult AS

«RETURSELSKAPER»

**AVFALLSFORUM ROGALAND
30. AUGUST 2017, STAVANGER**

Mepex

Avfall- og miljøanalyser

Avfallspolitikk og - strategier

Kildesortering, innsamling, sortering

Retursystemer og materialgjenvinning

Energiutnyttelse og biogass

Resirkulert bakgrunn

Plastretur

Et globalt perspektiv

Det nordiske fundament

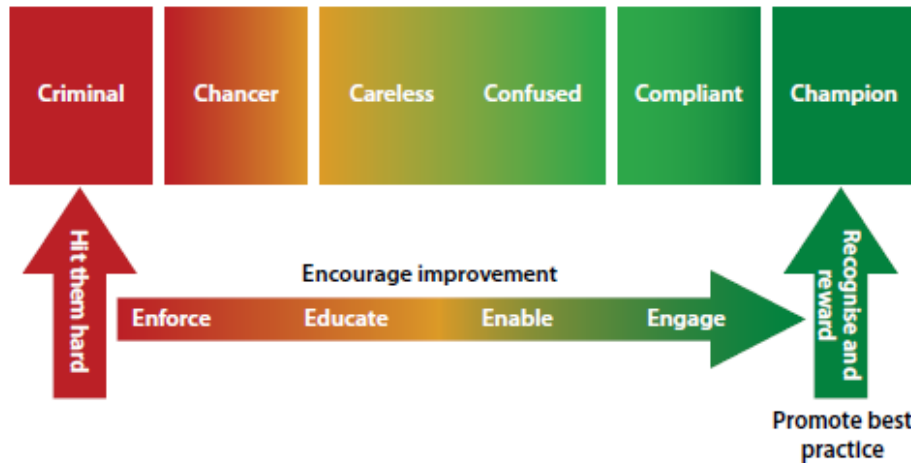

Interpol fant 1,5 millioner tonn ulovlig avfall

Skrevet av Johs Bjørndal 28. august 2017.

Compliance and engagement spectrum

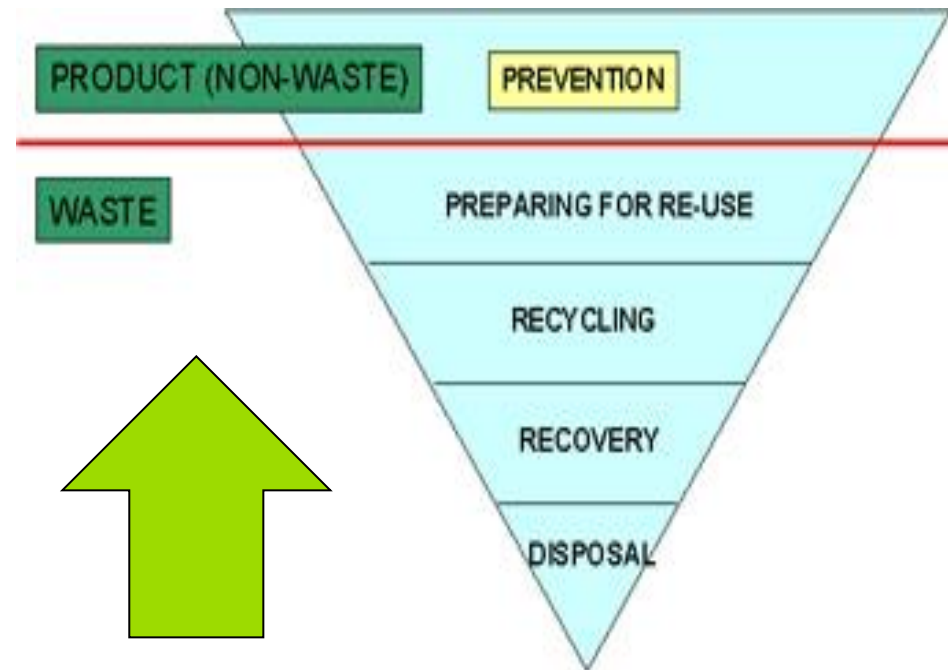

1. Vær kritisk til telefonsalg, spesielt kjøp av Tonn «på papiret» 31 mars
2. Vær kritisk til alle «returtilbud», ikke minst mht dokumentasjon nedstrømsløsninger
3. Vær kritisk til all statistikk! Ikke minst prosentregning og sammenligninger (epler og pærer)
4. Det skal to til tango! Den ene kan være en nyttig idiot, gjerne deg!
5. Støtt opp under gode nasjonale systemer og spør deg selv: Hva kan du gjøre for å styrke dugnaden?

Mange begreper og varianter

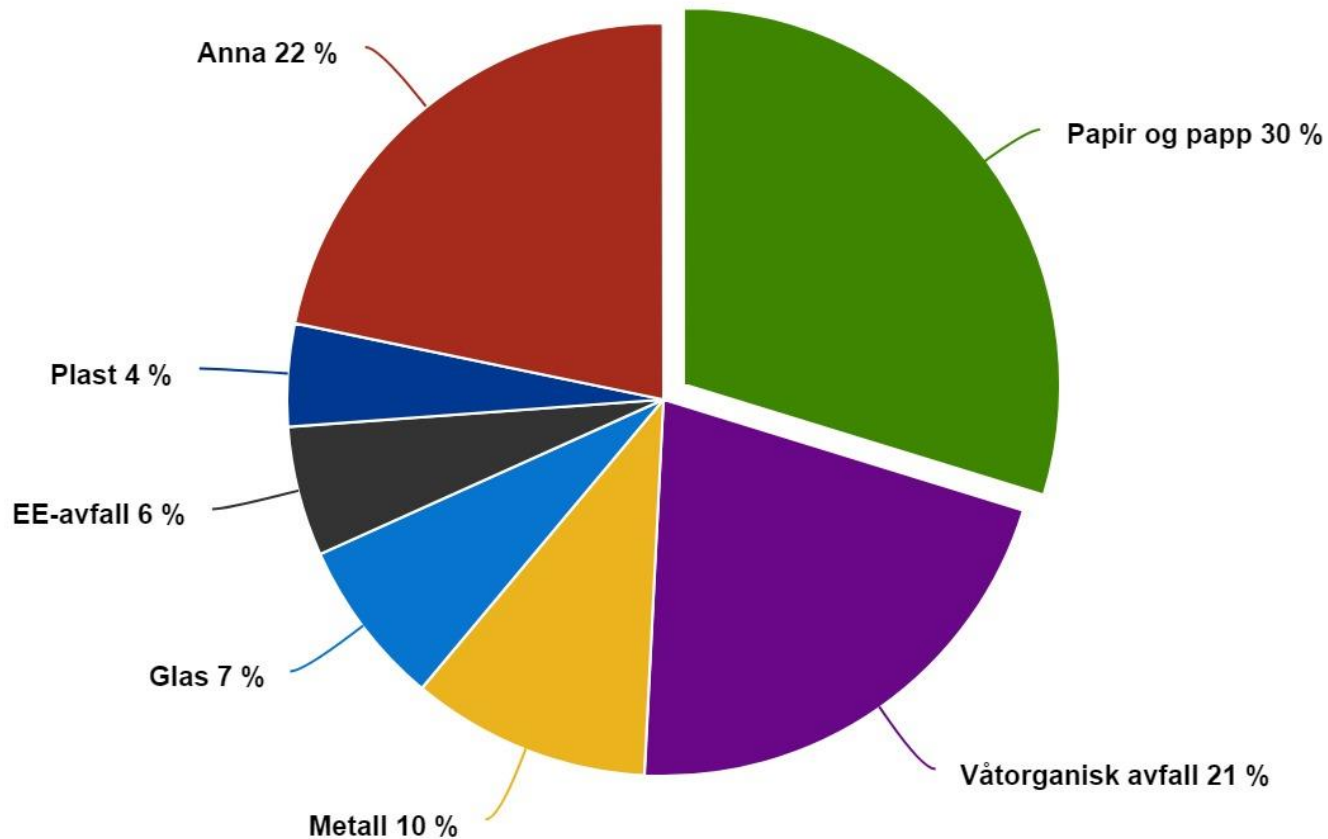
- EPR: Utvidet Produsentansvar
- Materialselskap
- Returselskap
- Product stewardship
- Take-back system
- Closed loop system
- Pantesystem
- Ombrukssystem
- Vederlagsfri levering
- Leveringsplikt
- Sorteringsplikt

Husholdninger: Avfallsmengder til materialgjenvinning vs returordninger

Figur 2. Hushaldsavfall levert til materialattvinning i 2016

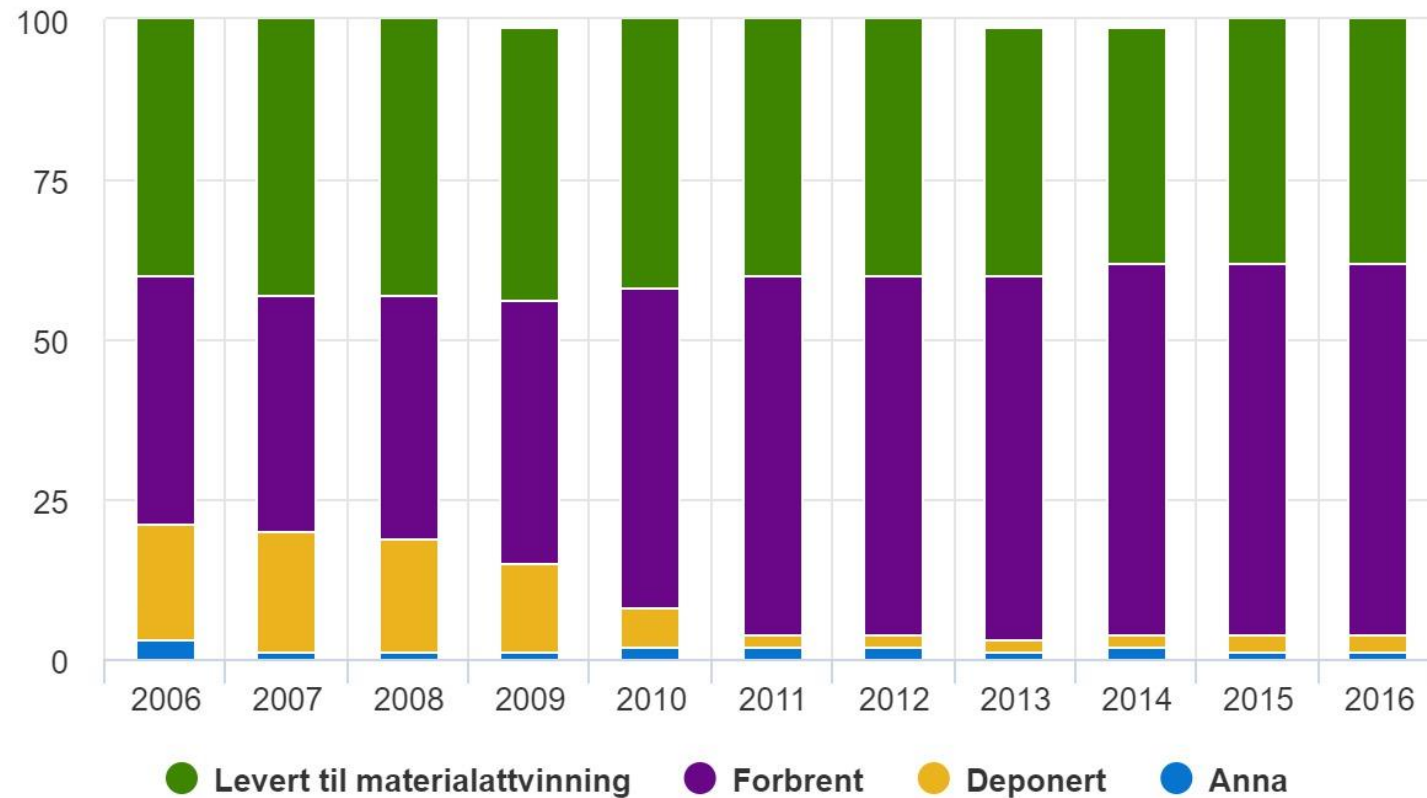

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Behov for mer produsentansvar?

Figur 3. Handtering av husholdsavfall

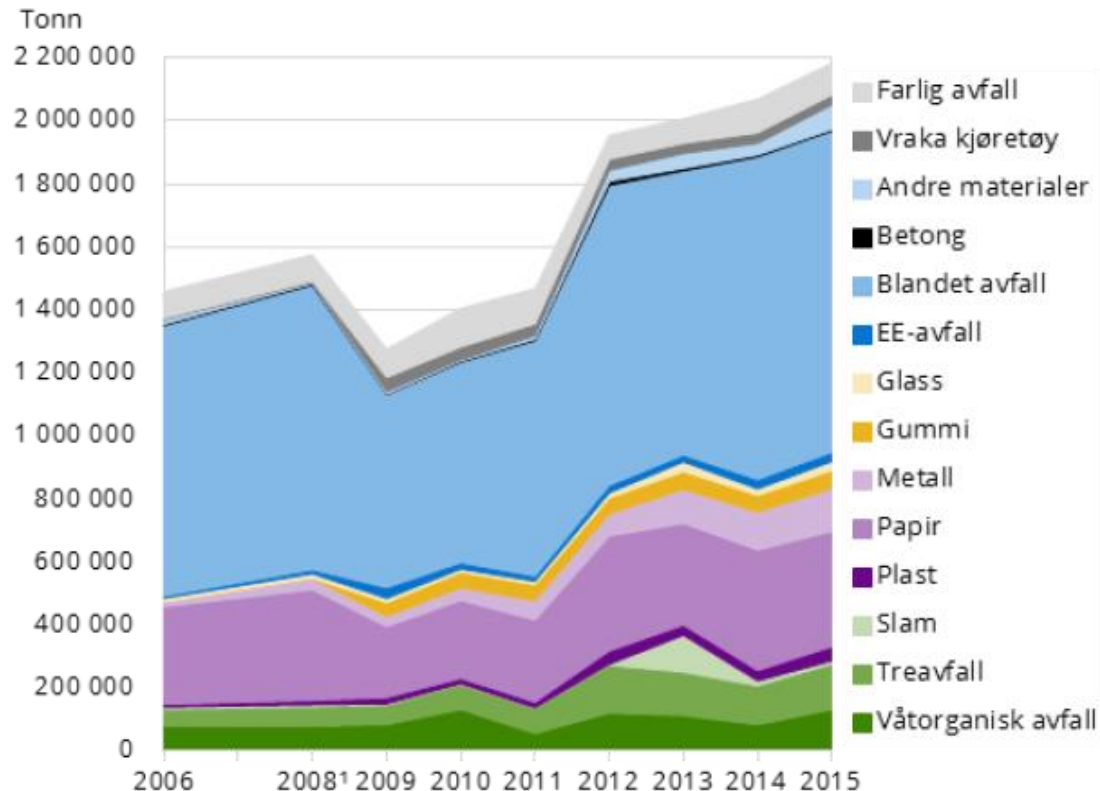
Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tjenesteytende næringer: Avfallsmengder vs returordninger

Figur 3. Avfall fra tjenesteytende næringer fordelt på materialtype¹

¹ Det er et tidsseriebrudd i 2008 på grunn av overgang til ny næringsklassifikasjon, fra SN2002 til SN2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

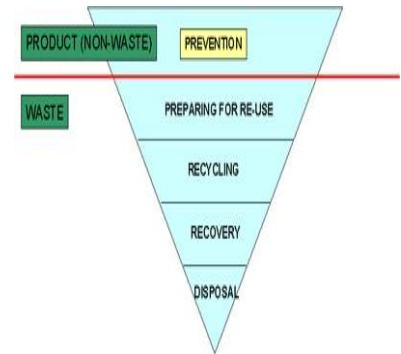
Produsentansvar og norsk lovgivning

Laws	Regulatio	Financial instruments	EPR
The Pollution Control Act	The Waste Regulation	Tax on final treatment of waste (abolished)	Waste electronics
The Product Control Act		Tax on beverage packaging	ELV
		Tax and deposit on ELV	Batteries
		Tax and deposit on lubricating oils	Packaging
			Tires
			PCB containing insulation glass

Kilde: Miljødirektoratet

Trender og behov

- Fra nasjonal dugnad til business og konkurranse
  - Mer samarbeid innen «Returfaget»
  - Sterkere styring fra myndighetene nødvendig: regelverk, kontroll og sanksjoner (5x innsats?)
  - Mer myndighets- samarbeid i Europa
- Fra mange små «miljøtiltak» til en sirkulær økonomi
  - Produsentansvaret styrkes og utvides til andre områder der det er hensiktsmessig
  - Tøffere mål og krav til hele verdikjeden, flere virkemidler
  - Fra trading til næringsutvikling
- Greier vi dette med dagens virkemidler? Eller er det på tide med sterkere lut?

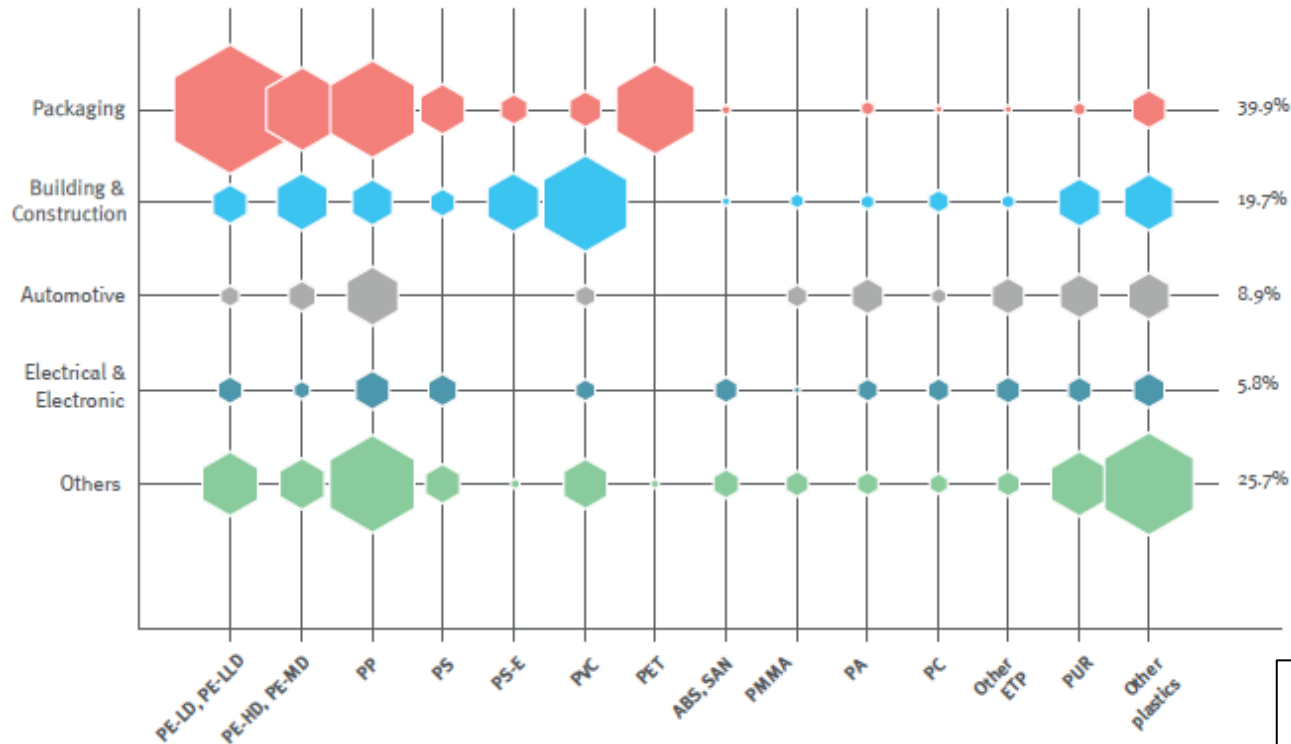

Retur etter polymer eller marked ?

Plastics demand by polymer and market segment

European plastics demand (EU-28+NO/CH) by polymer type 2015.

Source: PlasticsEurope (PEMRG) / Consultic / myCeppi

Kilde: PlasticsEurope

Mulig produsentansvar i fremtiden

- **Utstyr fra fiskeri og oppdrett**
- **Campingvogner, varebiler mm**
- Fritidsbåter
- Annen plast: vindmøller, PVC mm
- Møbler
- Tekstiler
- Matavfall
- Bleier
- Bygg/ bygningsmaterialer

Konklusjon: En viktig rolle i det sirkulære samfunnet

1. Produsentansvar er ansett som **en del av løsningen** innenfor den sirkulære økonomien, blant annet for å nå enda høyere gjenvinningsmål
2. Retursystemene opererer i **globale og krevende råvaremarkeder** og til tider turbulent avfallsmarked, også preget av kriminell virksomhet
3. Alle retursystemer er avhengig av å utvikle og kunne **levere råvarer** som kan brukes til noe nyttig! Eventuelt også utvikle nye markeder.
4. Retursystemer er avhengig av **gode lokale løsninger**, tillit og stordrift
5. Produsentansvaret er ikke perfekt, men vi bør vel **alle støtte oppunder** gode systemer –som omfatter hele kretsløpet!

Peter Sundt

www.mepex.no

Peter.sundt@mepex.no